

ograničeni ustavnim pravilima „demokratske republike“, odnosno pravilima kapitalističkog sistema. Zato Lenjin kaže da je takvo stanje „najbolja moguća ljuštura kapitalizma“. Kao i sve drugo, i ovo ima određenih ograničenja, zato što u kapitalizmu postoje periodi u kojima vladajuća klasa mora pribjeći neustavnim mjerama da bi se održala na vlasti, kao što su fašistički režimi 20. vijeka i tehnokratska vlada uvedena u Italiji i Grčkoj nakon kapitalističke krize 2008.

Takođe, u kriznim vremenima, kada „vladavina zakona“ više ne može garantovati korist nacionalne buržoazije, izbija rat da bi se uspostavio novi poredak, kao što su Prvi i Drugi svjetski rat. Tokom uspona imperijalizma, takozvana „vladavina zakona“ se nije primjenjivala na kolonijalne narode čija su bogatstva oduzeta na osnovu nejednake razmjene, što je dovelo do toga da „posebni odredi naoružanih ljudi“ budu na raspolaganju imperijalističkim državama.

U Britaniji, vladajuća klasa zadržala je monarhiju kao nedemokratski ustavni okvir oko kojeg će se okupljati u slučaju revolucionarnih razvoja.

Međutim, tehnokratske vlade, fašizam i ostaci feudalizma su izuzeci, dok su i dalje tu opšta pravila buržoaske demokratije i ustavnosti.

Poenta je u tome da su ustavna prava i ustavna država fenomeni karakteristični za kapitalistički način proizvodnje, iako su neke od njihovih karakteristika vidljive i u ranijim načinima proizvodnje (antička Atina, na primjer), koji donekle su razvili robnu razmjenu. Koncept privatnog vlasništva kao zakonskog prava je dio temelja kapitalističkog društva. Na ovaj temelj se dograđuju ustavne potpore koje preoblikuju staru feudalnu, aristokratsku državu u novu, buržoasku. Uloga države kao alata posjedničke klase za tlačenje neposjedničke klase ostaje ista, ali njen se pravi oblik prerađuje i usavršava da bude u skladu sa potrebama buržoazije.

Socijalizam i ustav

Šta sve ovo znači kada je u pitanju borba za socijalizam? Iako je tačno da, tu i tamo, možemo iskoristiti rupe u buržoaskom pravnom sistemu da bismo donijeli pobjedu radnicima, marksisti moraju zapamtiti da je buržoaska država podešena protiv interesa radničke klase. Marks i Engels su, prema njihovom shvatanju Pariške komune iz 1871., objasnili da je zadatak socijalističke revolucije da potpuno uništi buržoasku državu, neostavljajući za sobom ni jedan kamen na kamenu starih državnih institucija. To je ono što socijalističku revoluciju razlikuje od svih prijašnjih revolucija koje su samo sofisticirali već postojeću državnu mašinu. nameće pitanje: kako bi država izgledala u socijalizmu? Da li bi bilo ustava? Kako bi izgledao ustavni zakon? Kako bi uopšte zakon izgledao?

Ruska revolucija iz 1917., uspostavila je prvu svjetsku radničku državu. Kao i sve države, sovjetska država bila je instrument za klasno tlačenje. Ali, za razliku od svih prethodnih država, sovjetska država bila je oružje eksploatisanih masa protiv šačice aristokrata i kapitalista koji su htjeli da ih tlače, umjesto da bude obrnuto.

1918. usvojen je prvi Ustav Ruske Sovjetske Federativne Socijalističke Republike. Kasnije je postao model za Ustav Sovjetskog Saveza. Ovo je bio dokument koji je otvoreno opisivao klasnu osnovu države, bez pribjegavanja neprobojnom pravnom jeziku ili kičastom legalističkom ukrasu. Objasnjavao je da moć u zemlji pripada ruskim radnicima i seljacima, da je izražena kroz Sovjete (radničke savjete), i da bivše vladajuće klase i oni koji su podržavali Bijelu armiju u ruskom građanskom ratu, nemaju pristup političkoj moći.

Ovo nam pokazuje kako država i ustavno pravo izgledaju u socijalizmu, barem u početku. Radnička država neće biti reformisana verzija kapitalističke države. Radnička klasa neće preuzeti parlamentarne strukture i pravila buržoazije i koristiti ih u svoje svrhe. Umjesto